

6

1709, 4^e

Stahl 22

Fürstenau, Joh. Henr.

Hoffmann [nach Plouquet bibl. med. pract.
Suppl. II S. 150.]

PROPEMPTICON INAUGURALE
 DE
**DOCTA MEDICO-
 RUM IGNORANTIA.**
 PRÆMISSUM DISSERTATIONI
 SOLENNI
 DE DESIDERATIS ANATOMICIS.

10
IX. 15. 1-3

Octam dum loquimur ignorantiam, quilibet facile animadvertet, nihil hic nobis rei fore cum rudi illa & nunquam satis detestanda Empiricorum, medicorum se associantium lateribus, ignorantia. Quin illius potius ignorantia, quam vel doctissimi & rerum suarum optime satagentes, superare haud valent, quaedam pro instituti ratione afferremus exempla. Agmen horum suo quodam ducere videtur *τὸ Θεῶν*. de hoc enim verissima sunt verba SYDENHAMII Opusc. p. 619. *In acutis quibuslibet atq; in chronicis plerisq; omnino fatendum est, τὸ Θεῶν inesse, siue specificam proprietatem aliquam, quam nulla unquam contemplatio à speculatione corporis humani deducta queat indagare, atq; in lucem protrahere.* Huic merito ad latus jungimus investigationem causæ proximæ & primo-primæ in morbis tantum non omnibus, utpote quam qui indagare animum inducunt, nihil magis efficiunt, quam ut meras proferendo conjecturas, ludibrio & risui intelligentium semet exponant, id quod, si quisquam alius, probe perspicuus BAGLIVIVS Prax. Med. p. 214. *Latet, inquit, qualisnam sit, qualiterq; se habeat textura minima ac morbosa sanguinis, dum homo febricitat, dum pleuritide, apoplexia, delirio, aliisq; morbis laborat, & quanam sit causa illa primo-primæ & proxima, que singulas in actum deducit.* In morbis enim siue acutis siue chronicis producendis viget occultum quid per humanas speculationes fere incomprehensibile & nisi iuvantium & ledentium testimonio in illius cognitionem perveniamus, adminicula mentis irrita prorsus experiemur. conf. SYDENHAM. Præfat. Opusc. præmiss. Porro Eruditioni Medicorum nullum præjudicium ignorantiam artis illius divinatricis, qua ex pulsu tanquam ex tripodē

pode omnia morborum phenomena eruere dicuntur Sinen-
 sium Medici, afferere haud dubitamus. Quam in rem fatis
 eleganter CL. SCHELHAMERUS disq. de Pulsu p. 62. sermo-
 cinatur: *Primo statim intuitu apparet, inane esse commentum &*
rerum naturæ è diametro adversum, quod de Sinensum Medicis non-
nulli, qui ejus regionis descriptionem dedere, narrare solent; Ajunt
isti, ubi ad agrum vocati accedant, lecto asidentes per horæ dimidi-
um nil agere, quam ut pulsus explorent, quo factò totius morbi ini-
cia & causas, singulorumve dierum accidentia ac symptomata omnia
ad illam usque horam qua contigerint quem accuratissime enarrare.
Quod sane nisi magicis artibus ab ipsis peragatur, aut fraude, quam
st. ἀδύνατον, cum nulla horum omnium cum pulsu sit cognatio,
nemo est, qui non queat cernere. Sic etiam magnum eruditio-
 nis momentum vulgus ponit in Medicorum Vespasiano-
 rum æmulis, ut apposite vocantur à MONTANO Consil.
 137. qui ex urina, tanquam ex speculo nunquam visis iis
 quorum urinæ sunt, non solum statum corporis sanum vel
 morbosum, sed etiam ætatem, sexum, graviditatem, ac fili-
 ane, an masculus utero geratur, se venari posse gloriantur;
 in quorum quidem jactantia refellenda tanto minus labora-
 re necessarium ducimus, quanto firmiter aliam longe men-
 tem omnibus medicinæ Rationalis sectatoribus esse, confi-
 dimus, utpote qui probe edocti sunt, urinæ inspectionem
 signum esse in plerisque morbis fallacissimum, atque ex ea-
 dem, præter viarum per quas fertur, & fontis è quo emanat,
 vicia, nihil certum & infallibile de partibus v. gr. solidis &
 remotissimis locis perspici atque colligi posse. Unde neque
 hoc doctrinæ, genuinorum Artis filiorum quicquam dero-
 gare palam est, si à CL. WEDELIO didicerint, quod præ-
 stet ex urina judicare interrogando quam decidendo; ad
 lectum, quam domi; nota quam ignota. Porro huc omni
 jure spectare arbitramur ignorantiæ alicujus panaceæ, vel
 medicamenti cujusdam universalis, quo mediante omnia
 omnium morborum semina in prima herba radicitus tolle-
 re, Balsamum vero innatum ac Hammulam vitalem in per-
 petuo

* (4) *

petuo vigore conservare liceat. De quo placet transcribere verba B. LUDOVICI, quæ Pharm. mod. p. 89. leguntur: *Equidem credimus, dari posse arcanum aliquod insigne totius corroborativum, vel mundificativum complurium morborum solamen: nec vires tot secretis, quasi alcabestinis, maturis & immaturis, electricis, panaceis, azothphalagis, arboribus vite, Mercuriis philosophorum Quintessentiis veneris, auro potabili &c. modeste assignatas simpliciter hic & precipitanter elevamus, si talia rito preparata & circumspicte suo quodvis in genere data fuerint. Dum autem prius quidem ultra modum extenditur & plane catholicum dicitur ac fingitur; reliquis vero nimium plerumque tribuitur - dum magis proficua ex his ut plurimum data opera obscurantur, vel cum Elia Artista adventu demum expectantur -- alia vero partim nibilo magis catholica sint, quam pitana, omnibus olim morbis indifferenter apra, & si persuasiones hyperbolemq; demas, haud adeo notabiliter vel directe juvant; partim insar nudi tantum diaphoretici, aperientis aut frigentis agit, cui paria sæpe in domesticorum vulgariorumque serie invenias; proinde tantum abest, ut eam pro huiusmodi quasi catholica ad morborum interitus grassandi viam cuiquam commendemus &c. Denique cum vera doctrina medica pugnare haud putamus carentiam Specificorum, h. e. talium remediorum quæ in hoc vel illo morbo indifferenter & promiscue, quovis tempore & modo data, infallibilem opem præstent. Equidem CL. SYDENHAM. Præfat. Opusc. hæc talia ad desiderata refert, ac fore aliquando sperat, quo ejusmodi remedia tantopere quæsitâ, tandem innotescant. At, quod pace Viri hujus dixerim, nunquam fortassis aureum ejusmodi seculum expectandum erit. Imo vero hac ratione nihil facilius esset, quam medicinam ex arte facere, cujus scientia tantis hodie impensis tantoque labore acquirenda est illis, qui ad genuinæ, & solidæ eruditionis æmulum quandam aspirant. Et hi quidem optime noverunt (en doctam ignorantiam) diversissimas esse morborum causas, & quoad ætatem sexum &c. notabilem occurrere in medendo differentiam, quibus proinde non uno remedio, sed alio atque alio obviam eundem*

* (s) *

dam est. Ut taceam, ipsos summos specificorum patronos non differi, eadem licet optima, non tamen, nisi præmissis universalibus, singularissimis observatis circumstantiis &c. optato suo effectu beari. Poterant enim hæcenus dicta specimen præbere eorum, quæ vel eruditissimi eo quod non sint in Artis potestate, ignorant Medici. Sed & multa alia adhuc ignorant, ob temporum infelicitatem, in quibus tamen excutiendis eo minus laboramus, quod eadem ex parte in dissertatione Inaugurali sibi pertractanda sumserit is, qui publicam à nobis expectat commendationem clarissimus doctissimusque

Medicinæ Candidatus

**JOHANNES HERMANNUS
FÜRSTENAU,**

Natus is est Herfordiæ, non postremo Westphaliæ oppido A. O. R. c^o c^o CLXXXVIII. M. Majo. Patre Viro pl. Reverendo M. JOHANNÉ FÜRSTENAU Ecclesiæ Palæopolitanae laudati oppidi Pastore vigilantissimo, Matre MODESTA ELISABETHA, Dn. JOH. ADOLPHI BARCKHAUSEN, b. m. J. U. D. & Sereniss. t. t. Elect. Brandenb. Judicis, nec non ducasterii ejus loci Præsidis, filia. Susceptorem ex sacro Baptismatis lavacro habuit Virum summe Reverendum HERMANNUM BARCKHAUSEN S. S. Theol. D. Sereniss. Duc. Brunsvic. & Luneb. Consiliarium Ecclesiasticum, Pastorem Aulae primarium, itemque supremum ecclesiarum in diocesis subjectis Inspectorem ac Superattendentem Episcopatus Osnabrugensis nec non comitatus Diepholtensis optime meritum, dudum cœlitum numero adscriptum. Quamprimum per ætatem licuit, Præceptorum domesticorum æq; ac publice in Gymnasio patrio docentium curæ fidelissimæ commissus omnibus & singulis industriam pariter ac bonos mores à prima usque infantia comprobavit, eoque ipso illorum benevolum in se animum haud difficulter concitavit. Imprimis vero gratisima recolit mente prolixum il-

A 3 lum

* (6) *

lum affectum, quem à Viro CL. M. THOMA MÜLLERO
Gymnasii Patrii Rectore, Patrono & Agnato suo honoratis-
simo expertus est. Hic enim cum nostrum ad Hygieæ sa-
cra sua sponte ferri intelligeret simulque non contemnendas
ingenii dotes in eodem observaret, dignum omnino judi-
cavit, qui non illotis, quod ajunt, manibus, ad Academias
provolare, sed bene preparatus easdem intrare majore cum
fructu posset. Ideoque per integrum biennium eundem
seorsim privatisima ad medicum pariter ac philosophicum
studium manuuctione dignatus est, ea quidem ratione, ut
in utroque studiorum genere libros selectissimos eidem hu-
manissime suppeditaret, quo ex illis proprio partim Marte
proficere, partim etiam bonorum Autorum notitiam haud
vulgarem sibi comparare posset. Nec spem eventus desti-
tuit. Postquam enim sub ejusdem moderamine in solenni
panegyri laudes JOSEPHI I. moderni Romanorum Impera-
toris semper Augusti non sine Patronorum applausu sermo-
ne vernaculo ligato decantasset, An. 1706. M. Majo
Vitenbergam Saxonum ex decreto Parentis abiit, ibidemque
fructus laudatæ manuuctionis sensit uberrimos, cum abs-
que ulla mora Dn. C. VATERUM primo omnium saluaret,
quem dd. integrum fere, quem vocant, cursum per sesqui-
anum prælegentem sedulo audivit, ejusque individuus ex-
stitit semper comes, quoties vel varia Brutorum genera ar-
tificiose dissecatet, vel in physicis experimentis instituendis
ac igne chimico regendo viam fideliter monstraret; multis
insuper magnisque ab ipso exornatus est beneficiis, quorum
memoriam semper sibi recentem mansuram, publice spon-
det. Neque vero temere occasionem prætermisit, qua vel
illustrem Archiatrum BERGERUM publice statum hominis
sanum & morbosum incredibili facundia exponentem mira-
ri; vel DN. SPERLINGII nunc Beati Botanicis in Horto A-
cademico institutis demonstrationibus interesse; vel DN.
WARLITZIUM ducem in decerpendis & colligendis Regni
Vegetabilis thesauris sequi; vel denique DN. HEUCHERI
BREN-

* (7) *

BRENDELIU; varias t. t. institutas acronses physico-medicas in usus suos convertere, integrum ipsi esset. Hisque omnibus junxit DN. HENR. KLAUSING. Fautorem & civem suum estimatissimum quem integrum Matheseos cursum fideliter exponentem pari secutus est industria. Postquam ita per annum cum dimidio in hac bonarum artium sede degisset, neque per medias Sueonum turbas musas tamen filere animadverteret, constituit secum, diutius in hoc emporio persistendi vitamque academicam in eodem finiendi. Mutato autem postea consilio partim ut desiderio celeberrimum audiendi WEDELIUM, partim etiam iteratis precibus Fratris suis Germani DN. JOH. ADOLPHI FÜRSTENAU. J. U. D. & Consulis ad clavum Reipublicæ Jenensis hodie sedentis, fieret satis, M. Sept. An. clo 1000vii. Jenam concessit, ubi postea sub hujus umbone laudatum WEDELIUM, tum publice Physiologiam Medicam & Methodum præscribendi formulas exponentem; tum privatim materiæ Medicæ thesauros non minus ad ductum Macalii recensentem, quam ipso opere ad oculum demonstrantem, nec non Politiam medicam breviter & succincte docentem strenue secutus est, ac præterea privatissimam ad praxin clinicam manuuctionem, multaque alia beneficiarum genera accepit, quorum memoriam nunquam intermorituram promittit. Nec minus gratisimo agnoscit pectore singularem illum favorem, quem à DN. SLEVOGTIO expertus est; præterquam enim, quod ex ejusdem demonstrationibus Anatomico-Chirurgicis hybernis, & Botanicis exercitiis variis æstivis magnum se hausisse fructum profiteatur: ipse quoque nostro, exercitamenta practica per casus petenti haud denegavit, quin potius una cum iisdem suam, qua felicissime utitur, medendi methodum, aliaque plurima beneficia impertivit. Parem deprædicat affectum à DN. HAMBERGERO tam in Lectionibus Mathematicis & Physicis curiosis, quam seorsim in humanissima admisione sibi præstitum. Cum itaque & in hac Musarum sede per annum com-

mora-

* (8) *

moratus, profectus studiorum multum auctos haud vano
judicio auguraret, vitæ Academicæ colophonem tandem im-
positurus, Mense Septembri Anni præteriti consensu Paren-
tis Fridericianam nostram accessit, ubi per elapsum semestre
spatium, tum nostros, quantum per fata licuit, frequenta-
vit scholas, tum etiam Excell. D. STAHLII Collegio Casua-
li-practico, in quo per aliorum *παραδάματα* sapere docet,
frequens interfuit, Revocatus non ita pridem domum à
charissimis Parentibus, ut ea quæ à præclarissimis Præcepto-
ribus, hausit dogmata, in usum divina assistente Benedictione
converteret; animum adjecit ad summa in Arte nostra ho-
nores & privilegia capessenda. Adiit itaque Facultatem
expectatione nostræ, dignusque judicatus est, qui pro im-
petrandis summis in Medicina Honoribus cathedram con-
sideraret. Fiet illud ad proximum d. XIX. April. ubi de desi-
deratis Anatomico-Physiologicis disseret. Ad quem actum
solennem, SERENISSIMUM PRINCIPEM SAXONIÆ, de-
biti honoris ergo, Magnificum Pro-Rectorem, Proceres u-
triusque Reipublicæ Cives, Hospites omnium ordinum ho-
noratissimos, & quotquot arti nostræ favent, officiose & per-
amanter invito. P.P. Halæ d. XVIII. April. MDCC IX.

ULB Halle

3

003 245 462

86

1709, 4^e

Stahl 22

Fürstenau, Joh. Henr.

Hoffmann [nach Plouquet, bibl. med. prae-
Suppl. II S. 150.]

PROPEMPTICON INAUGURALE
DE
**DOCTA MEDICO-
RUM IGNORANTIA.**
PRÆMISSUM DISSERTATIONI
SOLENNI
DE DESIDERATIS ANATOMICIS.

Ao
IX. 15. 1 - 3.

